

Anvisningar för att rekvirera statsbidrag till en mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst - kommuner

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att betala ut statsbidrag till kommuner och de regionala samverkans- och stödstrukturerna för att under 2025 stödja kommunerna i omställningen till en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst.

Ny socialtjänstlag

Regeringen har aviserat att en ny socialtjänstlag kommer att träda i kraft i juli 2025. Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2025 betala ut statsbidrag till kommuner för att, inför införandet av en ny socialtjänstlag, stödja kommunerna i omställningen till en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. Under 2025 ska också statsbidrag fördelas till huvudmännen för de regionala samverkans- och stödstrukturerna för socialtjänsten.

Regeringsuppdraget

Statsbidragets storlek

Statsbidraget som ska betalas ut till kommunerna efter rekvisition är totalt 1 145 500 000 kronor. Av dessa fördelas ett fast belopp om 730 000 kronor till varje kommun med färre än 100 000 invånare. För kommuner med 100 000 invånare eller fler fördelas 730 000 kronor per 100 000 invånare. Därutöver tilldelas kommunerna medel i förhållande till antalet kommuninvånare. Kommunerna får rekvirera medel enligt fördelningslistan som återfinns på statsbidragets webbplats.

Vilka kan söka statsbidraget?

Samtliga kommuner.

Villkor för statsbidraget

Kommunerna får använda statsbidraget till bemanning och kompetenshöjande insatser för att verka i linje med den nya socialtjänstlagens syfte och att på olika sätt stärka förutsättningarna för att verksamheten ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Kommuner kan med fördel samverka med varandra i arbetet.

Vad kan statsbidraget användas till?

Statsbidraget får användas till bemanning och kompetenshöjande insatser för att verka i linje med den nya socialtjänstlagens syfte och att på olika sätt stärka förutsättningarna för att verksamheten ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. De regionala samverkans- och stödstrukturerna stödjer huvudmännen i samverkan kring frågor som rör socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Statsbidraget får exempelvis användas till:

- Personalkostnader i form av egen anställd personal eller genom att upphandla en tjänst som arbetar med införandet av nya socialtjänstlagen
- Kompetensutvecklingsinsatser
- Kommunikationsinsatser för uppdragets genomförande
- Samverkan och stödsatser med RSS
- Samverkan med andra kommuner

Kommuner kan med fördel samverka med varandra i arbetet inom ramen för befintliga eller nya samverkansstrukturer. Det kan exempelvis vara att närliggande kommuner utbyter erfarenheter och planerar för gemensamma insatser. Viktigt att notera är dock att den enskilda kommunen är juridiskt ansvarig för det belopp som rekviderats och för den verksamhet som bedrivs med hjälp av medlen. Kommunerna har separat återrapporteringskrav gentemot Socialstyrelsen.

När behöver Socialstyrelsen ha kommunernas rekvisition?

Statsbidraget betalas ut engångsvis efter rekvisition ställd till Socialstyrelsen. Rekvisition görs av behörigt ombud via Socialstyrelsens e-tjänst. Rekvisitionen ska ha inkommit till Socialstyrelsen senast den 15 maj 2025.

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen betalar ut medlen under 2025 och de kan användas till och med den 31 december 2025. Medlen kan användas retroaktivt från den 1 januari 2025.

Hur ska statsbidraget återrapporteras?

Kommunen respektive huvudmannen för den regionala samverkans- och stödstrukturen ska lämna en återrapportering av hur mottagna medel har använts till Socialstyrelsen i januari/februari 2026 (vi återkommer med exakt datum). Återrapporteringen görs via ett webbaserat frågeformulär som kommer att skickas till er registratur i början av 2026. Frågeformuläret kommer att bestå av en ekonomisk redovisning och några frågor om hur ni har använt statsbidraget. Det ska i återrapporteringarna framgå hur jämställdhetsperspektivet har beaktats.

Vad gäller för återbetalning och eventuellt återkrav?

Medel som inte har använts i enlighet med statsbidragets villkor ska återbetalas till Socialstyrelsen. Om ni inte har använt hela det belopp som utbetalats vid årsskiftet 2025/2026 ska ni betala tillbaka återstoden. Socialstyrelsen fakturerar berörda mottagare.

Kommunens bokföring ska vara ordnad på ett sådant sätt att det finns förutsättningar för kontroll av ekonomi och verksamhet (LKBR 3 kap. 2 §*). Ni ska vid särskild kontroll kunna inkomma med handlingar i form av räkenskapsinformation som visar att det statsbidrag som betalats ut till er kan följas för denna kontroll (*Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning*).